

**PROJEV PŘEDSEDY ČESKÉ ASOCIACE UNIVERZITNÍHO SPORTU
doc. PhDr. FRANTIŠKA DVOŘÁKA, CSc. KE STOLETÉMU VÝROČÍ ČESKÉHO
VYSOKOŠKOLSKÉHO SPORTU NA SLAVNOSTNÍM ZASEDÁNÍ ČAUS 8.
ČERVNA 2010 VE VELKÉ AULE KAROLINA UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE.**

Vaše magnificence, spektabilis, pane presidente ČR, honorabiles, cives akademici, vážení sportovní přátelé, dámy a pánové,

vítám Vás a děkuji, že jste přijali naše pozvání na slavnostní zasedání České asociace univerzitního sportu, které jsme svolali k význačnému výročí českého vysokoškolského sportu.

Před 100 lety v dubnu roku 1910, kdy české země byly ještě součástí Rakouska-Uherska, byl na Univerzitě Karlově, respektive Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze založen Františkem Smotlachou (od roku 1911 RNDr. přírodních věd a od roku 1930 doc. oboru TV) Český vysokoškolský sport.

100 let nepřetržitého trvání činnosti jakéhokoliv spolku, sdružení či organizace a tedy i organizovaného studentského sportu je nepochybně důvodem k bilancování a zamyšlení se nad příčinami jeho vzniku, začátků činnosti, konstrukce organizační struktury a programového obsahu, vývoje a osudů jednotlivých klubů, osobností a také sdružení jako celku - a to od samého počátku až po současnost.

Před vznikem samostatných oddílů a klubů českého vysokoškolského sportu byli studenti zabývající se tělovýchovou a sportováním roztroušeni po sokolských jednotách, různých sportovních klubech a dalších tělovýchovných spolcích. Tento stav jim však příliš nevyhovoval a toužili po samostatném sportovním studentském sdružení, kde by mohli podle svého přání a možností sportovat. Byl to dr. František Smotlacha, neúnavný organizátor a sportovní nadšenec, který se ujal dřívější myšlenky založit první samostatný spolek pro sportující studentskou mládež. Usiloval o to již za svých studií, plně ji však realizoval až po absolvování přírodovědecké fakulty při svém dalším působení

na Univerzitě Karlově v Praze, kde byl v roce 1910 jmenován lektorem tělocviku a sportu.

Základní motiv potřebnosti organizované tělovýchovné a sportovní činnosti vysokoškolských studentů nejlépe vystihují jeho následující citované věty:

„Studentská léta znamenají nejkrásnější léta člověka. Měli bychom si představit studenta - zdravého, silného, obratného jinocha veselé mysli, plného energie s nejlepšími nadějemi do budoucna. Takovýto muž ve zdravé, odvahy plné náladě dokončí svoje studia a stane se platným členem našeho kulturního, společenského i národohospodářského života. Avšak tato představa o studentu neodpovídá skutečnosti...“

Jak nadčasové a stále aktuální věty. Z této vize a rozporu se skutečností vycházel dr. František Smotlacha při formulaci idejí, jež dal do vínku skromně začínajícímu vysokoškolskému sportu. Byly to ideje harmonie tělesné a duševní zdatnosti vysokoškolské mládeže v duchu řecké kalokagathie a dle latinského rčení „Mens sana in corpore sano“ (zdravá mysl ve zdravém těle). Přibližování se k formulovanému ideálu studenta se mělo dít prostřednictvím tělesné výchovy, pohybové rekreace a sportu všech vysokoškoláků a příslušníků vysokých škol pod heslem „zdraví, síla, krása“.

Konkrétní Smotlachův projekt organizace českého vysokoškolského sportu byl pojat jako symbióza pohybového vzdělávání, tělesné výchovy v rámci učebních programů vysokoškolského studia a tělocvičné činnosti, sportování a pohybové rekreace v dobrovolném samosprávném sportovním sdružení provozovaném mimo výuku, tj. ve volném čase. Výsledkem jeho snažení bylo založení organizovaného vysokoškolského sportu v Praze s původním názvem „Vysokoškolský tělocvik, sport a hry“ následně pak zkrácený na název „Vysokoškolský sport“ (VS).

Abychom lépe pochopili záměry a snahy dr. F. Smotlachy, přidržím se jeho formulací, kterými charakterizoval a definoval cíle a úkoly organizovaného vysokoškolského sportu, které ostatně platí i v současnosti.

Cituji definici a některé základní teze:

„Vysokoškolský sport Praha je instituce školská (úřední) a zároveň studentská (samosprávná) na českých vysokých školách v Praze, určená TV, rekreaci a sportu posluchačstva českých vysokých škol“.

Vysokoškolský sport se snaží, aby každému studentu a studentce umožnil věnovati potřebný čas tělesné výchově, tělocviku, sportu a ušlechtilé pohybové zábavě tak, aby jim byly nejen podporou studia a vystřídáním práce duševní, nýbrž v souladném spojení s ostatní kulturou člověka i krásnou náplní jejich volných chvil a jejich života vůbec.

Tato moudrá slova, která jsou i v naší době stále aktuální, byla dána do vínku nové stavovské sportovní studentské organizaci. Od té doby uplynulo 100 let.

Smotlacha se svými spolupracovníky začali budovat organizaci, která plně odrážela potřeby jejích členů – vysokoškolských studentů a odpovídala charakteru denního režimu a životního rytmu tohoto svébytného intelektuálního společenství.

Počátky organizovaného vysokoškolského sportu byly velmi skromné. Oddíly na Univerzitě a Technice Praha, sdružené pod názvem „Vysokoškolský sport pražský – VS.“, se stávají počátečním impulsem a základem českého vysokoškolského sportu vůbec. V prvním roce působení měl VS pouze 153 registrovaných členů, kteří se vyžívali v 10 tělocvičných a sportovních aktivitách a turistice. Činnost měla úspěch, postupně se rozšířila na všechny vysoké školy v Praze a odtud do dalších vysokoškolských měst v českých zemích. Především to bylo Brno, kde se souběžně a velmi úspěšně vysokoškolský sport také rozvíjí. V roce 1914 měl Vysokoškolský sport pražský již na 1000 členů, získal pro svou činnost tělocvičnu a prostory zahrady ve Strakově akademii (což je dnešní úřad vlády ČR), kde byla díky iniciativě dr. Františka Smotlachy vybudována první vlastní hřiště a atletická dráha.

Sám Smotlacha toto období charakterizuje takto:

„Cesta vysokoškolského sportu je cestou práce. Vyrostl z malých nepatrných počátků a z velikého nadšení, velikou vytrvalou a neustálou prací. Postupně se připojoval student ke studentu, muž k muži, oddíl k oddílu, důvěra k důvěře. Tak vznikla pozvolna jednotná velká organizace“.

Je třeba znovu zdůraznit, že organizovaný vysokoškolský sport se rozvinul za značných překážek velkou a houževnatou prací právě dr. Františka Smotlacha, kterého právem můžeme označit spolu s dalšími spolupracovníky, kterými se obklopil, za zakladatele a budovatele českého vysokoškolského sportu. Po celou dobu své aktivní činnosti ve prospěch vysokoškolského sportu byl hlavní a dominantní osobností po dobu celých 35 let. Proto pro poznání naší historie není možno se nezaměřit především na jeho osobu a činnost, kterou se svými nejbližšími spolupracovníky pro pevné základy našeho sdružení vykonal.

Po rozpadu Rakouska-Uherska a vzniku samostatného Československa v roce 1918 byl umocněn rozvoj vysokoškolského sportu i národnostním cítěním a touhou rychle budovat samostatný stát. Avantgardou se stává také studentstvo, které přijímá a propaguje nový životní styl v duchu svých spolkových sportovních tradic, tj. spojení intelektuálního vzdělávání se vzděláváním pohybovým a rozvojem zdatnosti. Brno a Bratislava se stávají dalšími centry vysokoškolského sportu. V roce 1923 má VS již 6260 členů, v roce 1934 7000 členů a na 500 oddílů a činnost rozvíjí ve 27 sportech, turistice a skautingu. Formovala se i specifická symbolika spolku, do znaku VS byla vložena sova jako symbol moudrosti a vzdělanosti a od této doby se již stává neoddělitelným symbolem českého vysokoškolského sportu.

Vedle neúnavné organizátorské práce a formování obsahu činnosti a výběru metod a forem pro různé skupiny studentů včetně zapojení žen je důležité připomenout poněkud opomíjenou skutečnost, že dr. F. Smotlacha od samého začátku důsledně uplatňoval vědecký přístup k tělesné výchově a sportu. Odborný a vědecký základ tělovýchovné a sportovní činnosti ve vysokoškolském sportu spočíval v uplatnění tzv. biologické metody tělesné

výchovy. Tato metoda byla využívána jako vhodná kompenzace namáhavé duševní práce v učebnách, laboratořích atd. Snažil se též uplatnit princip radosti ze hry a cvičení a změnit názor, že výuka tělesné výchovy je nástroj kázně a pořádku.

Uvědomme si tedy, že dr. F. Smotlacha je nejen zakladatelem a propagátorem českého vysokoškolského sportu, ale že také jako první uvedl tělesnou výchovu, sport a pohybovou rekreaci na vysokých školách na vědecký základ tím, že uplatnil svou biologickou metodu tělovýchovnou (tzv. gymniku) jako součást vědy o výchově vůbec. V tomto smyslu čile bádala, experimentoval a publikoval velké množství odborných a vědeckých textů, článků a monografií..

Vysokoškolský sport se tak stal od samého počátku propagátorem nových myšlének a nových metod v tělesné výchově a sportu u nás.

Smotlachovy hluboké znalosti teoretické a odborné, bohaté všestranné praktické zkušenosti z organizování činnosti a aplikace vědy do procesu tělesné výchovy vyústily v roce 1930 v jeho habilitaci v oboru tělesné výchovy na Přírodovědecké fakultě UK Praha. Stal se tedy prvním řádně habilitovaným vysokoškolským docentem tohoto oboru u nás.

Význam doc. RNDr. Františka Smotlachy v oblasti vědeckého přístupu k tělesné výchově si připomínáme v Pamětním listu k tomuto zasedání grafikou pana prof. Emanuela Bosáka, kterého také vítám zde mezi námi a děkuji mu za toto originální ztvárnění zásluh doc.RNDr. F. Smotlachy. Pamětní list všichni obdržíte po tomto zasedání.

Po období rozmachu přichází rok 1939 a hrozba blížící se II. světové války. Za okupace jsou uzavřeny české vysoké školy, budoucí intelektuální sféra je eliminována a paralyzována a také Vysokoškolský sport je likvidován. Vysokoškolští sportovci v omezeném počtu přecházejí do Národního sportovního klubu (NSK), za který během války závodí.

Po válce se bohužel doc. dr. F. Smotlacha již k činnosti ve Vysokoškolském sportu nevrátil a v roce 1949 po komunistickém převratu prakticky Vysokoškolský sport jako suverénní samostatná organizace zaniká. Nastává dlouhá etapa jednotné tělovýchovy a sportu socialistického typu s centrálním řízením. V tomto kolektivistickém pojetí byla v první etapě vysokoškolskému sportu vymezena dobrovolná sportovní organizace (DSO) s názvem Slávia, později po vzniku Československého svazu tělesné výchovy (ČSTV) v roce 1957 byl vysokoškolský sport součástí této všeobjímající jednotné tělovýchovné organizace bez právní subjektivity a bez možnosti se samostatně rozvíjet a demokraticky řídit svou činnost. Přesto byl v tomto období učiněn velmi významný a užitečný krok. V roce 1952 byly na vysokých školách a fakultách ustaveny katedry tělesné výchovy, které se stávají dominantními pro uchování původního charakteru vysokoškolského sportu. Skýtají zázemí sportovišť, kvalitního personálního a finančního zajištění tělocvičné a sportovní činnosti v rámci povinné výuky tělesné výchovy, která byla zakotvena v učebních plánech všech československých vysokých škol. Pro zájmovou sportovní činnost, pravidelný tréninkový proces a závodní činnost po linii sportovních svazů vznikají vysokoškolské tělovýchovné jednoty při jednotlivých katedrách tělesné výchovy. Jednoty vznikly v Plzni, Ostravě, v roce 1953 v Olomouci a Liberci a v roce 1955 v Pardubicích.

V roce 1956 byl uveden v život systém specifických soutěží, kterých se mohli zúčastňovat jen studenti vysokých škol, s názvem "Sportovní přebory vysokých škol". Vznikaly i další dlouhodobé vysokoškolské soutěže, jako např. vysokoškolské ligy v různých sportech. V roce 1957 jsou vysokoškolské tělovýchovné jednoty prakticky ustaveny již u všech vysokých škol v Československu.

Po vzoru Světových univerziád, které pořádá Mezinárodní federace univerzitního sportu (FISU), byly od roku 1961 pořádány republikové Československé univerziády se zimní a letní částí. Celkem jich bylo uspořádáno 17, poslední v roce 1993, kdy došlo k rozdělení Československa. K této formě jsme se po osmi letech opět vrátili - od roku 2002 pořádáme multisportovní hry pod názvem České akademické hry.

100 let činnosti českého vysokoškolského sportu provázely jak vlny velkého rozmachu, tak i období stagnace a nepochopení. Za sto let trvání českého vysokoškolského sportu se vystřídaly různé politické režimy a vlivy, které měnily organizační strukturu a formy řízení. Co se však nezměnilo, byla vlastní tělovýchovná a sportovní činnost a její základní charakter, který si zachovala až do dneška.

Na vše dobré, co bylo vykonáno, jsme tedy mohli navázat. Naše generace byla navíc postavena před úkol transformovat vysokoškolský sport po zásadních politických a společenských změnách v roce 1989. Byli to především studenti a také část vysokoškolských učitelů, kteří dali impuls k celospolečenským změnám a v návaznosti i ke změnám na vysokých školách a přeneseně i ve sportu vysokoškolském. Tyto změny měly vliv i na charakter naší organizace. Po rozpadu jednotné tělovýchovné organizace ČSTV a obnovování činnosti jednotlivých sportovních svazů a sdružení vysokoškolský sport získal zpět samostatnost a právní subjektivitu. Při obnově pluralitního sportovního prostředí bylo také potřeba obstát v konkurenci s tradičními sporty a organizacemi, obhájit naše historické postavení a význam, udržet systém stavovských sportovních soutěží – „Sportovních přeborů vysokých škol“ a uhájit podíl na společných zdrojích sportovního prostředí, především finančních.

V tomto hektickém období přes opakované omezování a likvidátorské snahy zůstala také tělovýchova a sport zachována ve výuce na vysokých školách jako první fáze pohybového vzdělávání a získávání odpovídající tělesné zdatnosti všech studentů.

Nelehké bylo také osamostatnění českého vysokoškolského sportu po rozdělení Československa v roce 1993 a jeho uvedení na mezinárodní scénu jako samostatný subjekt. Je dobré, že se nám podařilo zachovat významné postavení v Mezinárodní federaci univerzitního sportu (FISU). A nejenom to. Představili jsme se také jako schopní organizátoři světových univerzitních sportovních soutěží. Od roku 1993 jsme, již jako samostatný Český

vysokoškolský sport, uspořádali 8 akademických mistrovství světa (v badmintonu, vodním slalomu, triatlonu, judo, squashu, ve sportovní střelbě, orientačním běhu a v baseballu). V tomto trendu chceme pokračovat, když v roce 2012 budeme pořádat AMS ve florbalu v Praze a AMS v golfu v Liberci.

Při bilancování u příležitosti tohoto slavného výročí je třeba také připomenout období naší společné práce se slovenskými kolegy v Československé federaci vysokoškolského sportu v bývalém Československu. Společně jsme budovali, organizovali a formovali významné období československého vysokoškolského sportu.

Společná část historie univerzitního sportu se začala psát po vzniku Československa v roce 1918, kdy české a slovenské univerzity navázaly v jednotném státě těsnější spojení a v rámci vzájemného ovlivňování došlo i k setkávání a soutěžení na poli studentského sportu. Z jednorázových sportovních klání mohu vzpomenout např. trojutrkaní studentů Praha – Brno – Bratislava.

Pozitivním mezníkem pro rozvoj vysokoškolského sportu ve společném státě bylo založení KTV při VŠ a fakultách v roce 1952. Dochází tak k pevnému a oficiálnímu propojení československých vysokých škol a TJ a klubů vysokoškolského sportu. Postupně se společná činnost rozšiřuje, více koordinuje, až vyústí do jednotné organizační struktury a od roku 1956 v pořádání celorepublikových sportovních soutěží – Československých sportovních přeborů vysokých škol. Od roku 1961 vzniká tradice zimních a letních Československých univerziád, střídavě pořádaných českými a slovenskými vysokými školami. Není možno zapomenout na poslední Československé univerziády, zimní v Hradci Králové a letní v Banské Bystrici v roce 1993. Na tradici Československých univerziád navázala ČAUS v roce 2002, kdy jsme začali pořádat České akademické hry. I. ročník se uskutečnil v Brně a včera jsme u příležitosti stého výročí slavnostně zahájili již IX. ročník zde v Praze.

Na poli vrcholového sportu čeští a slovenští studenti -akademičtí reprezentanti- důstojně a úspěšně reprezentovali československý vysokoškolský sport na světových univerziádách a akademických mistrovstvích světa. Poslední společné vystoupení akademické reprezentace se uskutečnilo na Světové zimní univerziádě v Sapporu a letní univerziádě v Sheffieldu v roce 1991. Byli jsme i dobří organizátoři. Společně jsme uspořádali tři Světové zimní univerziády FISU, v roce 1964, 1978 ve Špindlerově Mlýně a v roce 1987 na Štrbském Plese.

Společná činnost v Československém vysokoškolském sportu byla ukončena rozdělením Československa na dva samostatné státy. Od roku 1993 jdeme každý svou cestou, ale léta společné činnosti jsou historickým faktem.

Dámy a pánové,

můžeme jednoznačně konstatovat, že léta společné činnosti byla dobrá léta, vzájemně jsme se obohacovali v činnosti a ve společném ovlivňování celých generací vysokoškoláků obou národů ve smyslu jejich harmonického rozvoje a zdravého životního stylu.

Vzájemné ovlivňování se a nabyté zkušenosti se určitě promítají i do práce současné. Proto s radostí mezi námi vítám představitele slovenského vysokoškolského sportu, předsedu Slovenské asociácie vysokoškolského športu pana PhDr. Antona Znášika, generálního sekretáře pana Paed.Dr. Mikuláše Ortutaye a další některé bývalé spolupracovníky z federálního výkonného výboru československého vysokoškolského sportu, pány prof.MUDr. Dušana Hamára, dr. Ludovíta Holce, doc. dr. Dušana Hlasicu a dr. Jozefa Libu, kterým chci a celému slovenskému univerzitnímu sportu z tohoto místa poděkovat za léta společné práce a sportovní a osobní přátelství.

Dámy a pánové,

český vysokoškolský sport urazil od kolébky až k dnešku dlouhých 100 let. U příležitosti této skutečnosti se nabízí formulovat charakteristiku současného českého univerzitního sportu, sto let formovaného, vyvíjejícího se a měnícího se v čase a dnes stojícího na prahu další stovky let činnosti.

Česká asociace univerzitního sportu (ČAUS) současnosti je stabilizované zájmové tělovýchovné a sportovní sdružení, má pevnou organizační strukturu, vyznačuje se moderním pojetím činnosti a funkčním systémem specifických sportovních soutěží a přeborů. Má silnou členskou základnu s více jak 29 000 členů ve 44 vysokoškolských sportovních klubech a jednotách, kteří se vyžívají ve 46 různých tělocvičných a sportovních aktivitách. Kolektivním členem ČAUS jsou také všechny katedry a ústavy TV a sportu českých univerzit a vysokých škol a také 18 klubů České asociace akademických technických sportů. Touto spoluprací bylo a je zajištěno organizování Sportovních přeborů vysokých škol a Českých akademických her (ČAH) a dalších sportovních soutěží, kterých se mohou zúčastnit nejen naši registrovaní členové, ale všichni studenti českých univerzit a vysokých škol.

V duchu tradic je naším posláním rozvoj tělesné zdatnosti vysokoškolských studentů a zaměstnanců vysokých škol a pěstování nejrůznějších forem sportu včetně sportu vrcholového. Charakter vysokoškolských studií přináší periodické obměňování našeho členstva. Je to stále živý systém, kdy posluchači přicházející na studia jsou motivováni sportovní činností organizovanou naším kolektivním členem, katedrami a ústavami tělesné výchovy a sportu v rámci učebních plánů výuky. Zde je jim nabídnuta široká paleta tělocvičných a sportovních aktivit. Hlubší zájem o některou z nich pak přivádí studenty v rámci volného času do našich sportovních klubů a tělovýchovných jednot a stávají se členy ČAUS.

Náš význam a síla je v tom, že sdružujeme a formujeme vysokoškolské studentstvo - budoucí intelektuální sféru naší společnosti, tj. skupiny budoucích vědců, inženýrů, lékařů, pedagogů, národohospodářů, politiků a dalších veřejných činitelů.

Vysokoškoláci, kteří přicházejí studovat na univerzity již jako vrcholoví sportovci, nacházejí pak v naší Asociaci a klubech systematickou péči a podmínky, které jim umožňují pokračovat ve svém sportovním růstu. Mají možnost stát se akademickými reprezentanty ČR a probíjet se i do státních reprezentačních družstev a do olympijských týmů. Komplexní odborné,

zdravotnické a materiální zajištění jim umožňuje spojit náročný vrcholový sportovní trénink s vysokoškolským studiem. V tomto směru významnou úlohu plní Vysokoškolské sportovní centrum (VSC) při MŠMT a já děkuji tomuto centru za velmi dobrou a dlouhodobou spolupráci.

ČAUS je plnohodnotně začleněna do společenství sportovních svazů ČSTV a našeho českého sportovního prostředí jako celku a je také členem Pléna Českého olympijského výboru. Přispívá k dobrému věhlasu sportu u nás a svou mezinárodní činností a sportovními výsledky se významně podílí na sportovní reprezentaci ČR.

ČAUS je také plně integrována do světových struktur univerzitního sportu. Jsme plnohodnotným a významným členem Mezinárodní federace univerzitního sportu (FISU) a v roce 1999 po vzniku kontinentální organizace jsme se stali zakládajícím členem Evropské asociace univerzitního sportu (EUSA).

Jsme potěšeni, že na našem slavnostním zasedání mohu ještě jednou pozdravit zástupce FISU generálního sekretáře pana Erika Saintronda a Milana Augustina, prezidenta EUSA pana Alberta Gualtieriho a generálního sekretáře EUSA Matjase Pecovnika a také předsedu naší přátelské organizace Slovinského univerzitního sportu pana prof. Otmara Kugovnika.

Dámy a pánové,

toto slavnostní zasedání je dominantní akcí oslav 100 let trvání českého univerzitního sportu. Shodou osudových časových okolností je to právě naše generace, která má tu čest být u okamžiku, kdy je naplněna stovka let organizované činnosti českého vysokoškolského sportu. S touto radostnou skutečností je však také spojena i povinnost stoletou etapu činnosti zdokumentovat, doplnit události doby nedávno minulé a vše uchovat pro další generace našich následovníků.

V tomto smyslu jsme zpracovali a vydali ucelenou publikaci „100 let českého vysokoškolského sportu“. Kniha byla ve spolupráci s nakladatelstvím OLYMPIA a s pomocí MŠMT vydána právě k tomuto slavnostnímu zasedání a

všichni přítomní budou prvními, kdo ji jako náš dárek spolu s pamětním listem a tričkem ČAUS s logem 100 let obdrží při odchodu z Karolina.

Potřeba takovéto knihy je nepochybná. Dokumentuje naši dlouhou historii, osvětluje účel a cíle vysokoškolského sportu, prezentuje současnou bohatou činnost, sportovní výsledky akademické reprezentace a poukazuje na význam tělesné výchovy pro veškeré studentstvo vysokých škol. Kniha je bohatě doplněna dobovými fotografiemi a podrobnou statistikou ze všech sfér naší činnosti. Děkuji všem, kteří se na tvorbě této knihy podíleli.

Toto významné výročí sta let si kromě tohoto slavnostního zasedání připomínáme po celý tento rok i dalšími nejrůznějšími formami, a to jak uvnitř naší Asociace, tak i navenek směrem k české veřejnosti.

3. června 2010 se uskutečnila televizní beseda na ČT4 o významu a postavení univerzitního sportu v naší společnosti.

Včerejším slavnostním koncertem v Betlémské kapli jsme zahájili IX. ročník Českých akademických her, naší největší sportovní akci, konanou v rámci již 54. ročníku Sportovních přeborů vysokých škol. ČAH pořádá České vysoké učení technické a Česká zemědělská univerzita v Praze. Ve dnech 6. – 12. června bude v Praze bojovat více jak 2 000 studentů v 26 sportech o tituly akademických mistrů ČR.

Na podzim, 7. – 8. října se na Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně uskuteční vědecké sympózium o postavení a významu univerzitního sportu.

Věříme, že všechny tyto akce přispějí k výraznému zviditelnění českého univerzitního sportu a k lepšímu vnímání a pochopení jeho významu a nezastupitelnosti v pohybovém vzdělávání a formování tělesné kondice vysokoškolských studentů včetně aktivní sportovní činnosti v jejich volném čase.

100 let trvání jednoho sdružení se zachováním jeho specifické činnosti je také důvodem k vyjádření díky. Poděkování patří všem, kteří se podíleli na práci pro univerzitní sport ve všech dobách a na všech jeho úrovních. Děkuji všem současným členům, vynikajícím akademickým sportovcům, zasloužilým pracovníkům a významným osobnostem univerzitního sportu za vykonanou práci ve prospěch naší Asociace.

Konkrétně chci oslovit minulé i současné členy výkonných výborů ČAUS, pracovníky sekretariátu, předsedy a členy sportovních komisí, předsedy našich klubů a jednot, trenéry a cvičitele, kolegy z kateder a ústavů tělesné výchovy a sportu a všechny naše další spolupracovníky a sympatizanty. Část našich členů navržených sportovními kluby, jednotami, katedrami a ústavy TV a sportu či VV ČAUS oceníme záhy zde na našem zasedání novou medailí českého univerzitního sportu TIBI GRATIAS. Další členové pak budou oceňováni na zasedání podzimní Rady České asociace univerzitního sportu.

Dík a uznání patří také těm, kteří nejrůznějšími formami podporují naši činnost. Na prvním místě chci jmenovat MŠMT, které je naším největším donátorem a podporovatelem, především v oblasti akademické sportovní reprezentace a v programu Sport a škola. Velké díky patří i našim partnerům, kteří spojili jméno svých firem s univerzitním sportem a podpořili finančně oslavy ke sto letům trvání českého vysokoškolského sportu včetně ČAH. Za všechny bych jmenoval alespoň generálního sponzora ČAH 1. železářskou společnost Kladno.

Dámy a pánové,

ve svém vystoupení jsem se snažil charakterizovat uplynulých sto let činnosti českého vysokoškolského sportu. V duchu toho, co bylo řečeno, si dovoluji prohlásit, že český univerzitní sport současnosti je v dobré kondici, nabízí svým členům moderní a pestré formy pohybových aktivit a sportu. Nepochybně plní své poslání a cíle tak, jak již byly našemu sdružení vloženy do vínků v roce 1910.

Proto si na závěr dovolím ještě jednou citovat našeho zakladatele a významnou osobnost českého vysokoškolského sportu doc. dr. Františka Smotlachu z jeho druhé knihy o vysokoškolském sportu z roku 1934. Považuji jeho věty za stále aktuální poselství pro budoucí činnost ČAUS a jistě plně nahradí má závěrečná slova.

„Kdyby nebylo vysokoškolského sportu, bylo by studentů necvičících a nesportujících nepoměrně více. Proto se obracíme ke všem příslušným úřadům, přátelům studentské mládeže a zejména k jejich profesorům, aby se za tělesnou výchovu a sport ve vysokoškolském sportu postavili a účast na ní u studentstva na českých vysokých školách podpořili“.

„Jest povinností vysokoškolského sportu jako části vysokých škol, aby stál v čele praktického, vědeckého i publikačního snažení tělovýchovného a sportovního a reprezentoval dokonale náš stát a národ i mezinárodně“.

„K tomu vysokoškolský sport potřebuje pomoci a podpory všech lidí dobré vůle. Potřebuje větší pomoci škol, úřadů školských, profesorstva, spolupráce organizací studentských i tělocvičných a sportovních“.

K těmto slovům se přidávám a přeji : Ať žije Česká asociace univerzitního sportu a ať se daří naše společná práce v další stovce let činnosti. Naším nástupcům, kterým budeme předávat ČAUS a kteří mohou navázat na vše dobré, co bylo v uplynulých sto letech vykonáno, přeji mnoho elánu a invence pro pestrou sportovní činnost ve prospěch veškerého českého vysokoškolského studentstva.

Gaudeamus igitur .....

doc. PhDr. František Dvořák, CSc.
předseda České asociace univerzitního sportu

